

ת"פ 59736/02/18 - מדינת ישראל נגד אסף רחמים

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 59736-02-18 מדינת ישראל נ' רחמים
תיק חיצוני: 250113/2017

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל אוסטפלד נאוי
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם אסף רחמים
החלטה

לפניי בקשת הנאשם לאפשר לו לחזור בו מהודאתו בעובדות כתב האישום.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירות של היזק לרכוש במזיד ותקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש.

הנאשם כפר בעובדות כתב האישום והתיק נקבע לשמיעת ראיות. ביום הדיון, 23.12.18, בפני כב' השופטת אתי כריף, הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום שתוקן לקולא, הורשע בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש והופנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר בעניינו. עוד נאמר בדיון מפי ב"כ האשימה כי **"לעניין העונש אין הסכמות, אציין שעמדתנו היא למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, מע"ת, קנס ופיצוי, מוסכם כי הנאשם יישלח לקבלת תסקיר ונשוב ונשוחח לאחריו"**.

משנבצר מהמותב הקודם להמשיך ולנהל את התיק, עבר התיק לניהולי.

בדיון שהתקיים לפניי ביום 27.3.19 לבקשת הצדדים, בהסכמתם ולאחר קבלת התסקיר, הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות לשם בדיקת התאמתו לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. גם בדיון זה צוין מפי המאשימה כי **"כל זאת מבלי לקבל עמדתנו, עמדתנו היא למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח אך נסכים לאור התסקיר לשלוח לחוות דעת ממונה מבלי להתחייב. נשוב ונשוחח לאחר קבלת חוות הדעת"**.

הממונה על עבודות השירות, מצא את הנאשם כשיר לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

בדיון שהתקיים לפניי ביום 3.6.19, ציין ב"כ הנאשם כי **"אנחנו קבועים לשיבת טיעונים לעונש, קיבלנו הצעה ממש בדקות האחרונות להסדר עונשי סגור. בנסיבות הללו אנו זקוקים לפרק זמן קצר מאוד לצורך הפנמת ההסדר לעניינו של הנאשם, אבקש לשקול זאת. הוגשה לביהמ"ש חוות דעת מהממונה"**. הדיון נדחה, כאמור, לבקשת ההגנה.

בדיון ביום 4.7.19 ציין הסנגור: "ביקשנו דחיה כדי לשקול הצעה שהציעו לנו. אני זקוק לדחיה נוספת. אנחנו מנסים למנוע באיזה דרך חזרה מהודיה. יש ענין של הנאשם שהוא רוצה לשקול טוב אם להמשיך בכוון של הסדר או לחזור מהסדר והודיה ולנהל את המשפט.

אמרנו לחברי שהכוונה היום לסיים, אבל אני לא רוצה כעו"ד לכפות על נאשם לסיים הליך מבלי שזה בא מרצונו. אני לא זקוק לדחיה ארוכה.

מבקש דחיה אחרונה גם כדי לשקול אם לקבל את ההסדר או לא, ויתכן שנטען פתוח".

המאשימה התנגדה לדחיה וההגנה הגישה ביום 18.7.19, בקשה זו שלפני.

טענות ההגנה

לטענת ההגנה, בדיון שנקבע לשמיעת הראיות, ביום 23.12.18 בפני כב' השופטת כרייף, התנהל דיון מחוץ לפרוטוקול. אז, הופעלו על הנאשם לחצים ע"י המותב שישב בדיון ונאמר לו מה תהיה מידת העונש היה ותשמענה הראיות ואם לאו. לטענת ההגנה המותב שישב בדיון, רמז כי העונש יהיה מקל מאוד. הנאשם, מתוך לחץ ובהלה הודה בעובדות כתב האישום ללא שהבין את המשמעות הכרוכה בכך. מאז, חש הנאשם כי הודה בדבר שלא ביצע ונוצר אי צדק משווע, מאחר ולא קיבל יומו בבית המשפט.

ההגנה ציינה כי הנאשם טוען לחפותו המלאה ומבקש להוכיח כי לא ביצע כל עבירה פלילית המצדיקה הרשעתו בדיון והטלת עונש כלשהו.

ההגנה הפנתה לסעיף 153 (א) לחוק סדר הדין הפלילי ולפסקי דין, וציינה כי היא סבורה שבהתנהלות המתוארת נעשתה פגיעה מהותית בזכות הנאשם להליך הוגן ומשכך הודאתו של הנאשם והסדר הטיעון בעניינו צריכים להתבטל.

תגובת המאשימה

המאשימה התנגדה לבקשה ואישרה בתגובתה כי בדיון שנקבע לשמיעת הראיות, ביום 23.12.18, אכן התנהל דיון מחוץ לפרוטוקול. בסופו של אותו דיון מחוץ לפרוטוקול, הוצגה הסכמת הצדדים לפיה תוקן כתב האישום ללא כל הסכמה עונשית. עוד ציינה המאשימה כי באותו הדיון הצהירה לפרוטוקול, כי עמדתה העונשית למאסר בפועל מאחורי סורג ובריא ורכיבי ענישה נוספים. המאשימה הוסיפה כי סוכם שהנאשם יופנה לשירות המבחן שיערוך תסקיר בעניינו, בטרם הטיעונים לעונש.

המאשימה ציינה כי בהתאם להסכמות הצדדים, בית המשפט התיר לנאשם לחזור מכפירתו, ב"כ הנאשם הצהיר כי הקריא לנאשם את כתב האישום המתוקן והסביר לו את תוכנו, הנאשם אישר את הדברים והודה בעובדות כתב האישום. בית המשפט הרשיע את הנאשם בהתאם להודאתו.

המאשימה הפנתה להתנהלות ההגנה בהליך ולדיונים שנדחו מעת לעת עד לבקשת החזרה מהודאה.

לגישת המאשימה בתי המשפט קבעו לא אחת כי יש להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו רק בנסיבות נדירות וחריגות.

למשל, כאשר ההודאה לא ניתנה באופן חופשי ומרצון, או כאשר הנאשם לא הבין את משמעות הודאתו או כאשר ההודאה הושגה שלא כדין, וכן במקום בו פעל ב"כ הנאשם בהפרת אמונים כלפי הנאשם כשהוא מונע משיקולים זרים.

המאשימה הוסיפה, כי בהתאם לפסיקה, אין די בהמלצת הסגור לנאשם להודות במיוחס לו שאם לא כן יהיה צפוי לעונש כבד יותר, כדי להצדיק מתן רשות לחזור מהודאה, והפנתה בהקשר זה לע"פ 6028/13 פלוני נ' מדינת ישראל.

עוד הוסיפה המאשימה, כי יש להתחשב בעיתוי הגשת הבקשה, כאשר, ככל שהבקשה מוגשת בשלב מתקדם יותר במשפט כך הנטייה לאפשר חזרה מהודיה תלך ותקטן. כאן, הוגשה הבקשה 7 חודשים לאחר ההודאה.

המאשימה טענה כי כאן לא מתקיימות נסיבות נדירות וחריגות שמצדיקות חזרה מהודאה, אין כל בסיס לטענותיו של הנאשם לפיהן לא ניתן לו יומו בבית המשפט וכי הודה לאור לחצים שהופעלו עליו ע"י המותב הקודם. על כן, לשיטתה, דין הבקשה להידחות.

דין והכרעה

סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, קובע כדלקמן:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שירשמו".

בהתאם לפסיקה, חזרה מהודיה מתאפשרת במקרים חריגים ובעיקר מקום שבו נפל פגם בהודיה מבחינת רצונו החופשי של הנאשם, כאשר חל ליקוי בהבנתו את משמעותה המלאה של הודאתו או כאשר הנאשם לא היה מיוצג כיאות במהלך הדיון שבו הודה.

ראה בעניין זה, ע"פ 5583/08 פלוני נ' מדינת ישראל, שם נקבע:

"חזרה מהודיה טעונה, אפוא, אישור של בית המשפט, ומתן אישור כאמור מותנה בקיומם של 'נימוקים מיוחדים' אשר אינם מנויים מפורשות בסעיף. ההשקפה המקובלת היא כי חזרה מהודיה תתאפשר בנסיבות חריגות ורק מקום בו משקלם של 'הנימוקים המיוחדים' הנדרשים מכוחו של סעיף 153 לחסד"פ הוא משמעותי. נימוקים כאלה עשויים להתקיים מקום בו מתעורר חשש ממשי כי חרף העובדה שההודיה נמסרה בין כותלי בית המשפט, ועל אף ההנחה הרגילה לפיה הודיה כזו ניתנה באופן חופשי ומרצון, נפל בה פסול הנובע מפגם ברצונו החופשי של הנאשם או בהבנתו את משמעות ההודיה, או מכך שהיא הושגה שלא כדין באופן המצדיק את פסילתה".

לעיתוי הגשת הבקשה לחזרה מהודאה, ישנו משקל משמעותי. בין היתר, יש לבחון האם יש בבקשה שהוגשה במועד בו הוגשה, ללמד על מניע מניפולטיבי מצד הנאשם, לניצול ההליך בדרך לא ראויה על מנת לשפר את סיכויי להקל בדינו (ראה ע"פ 3991/04 רג'בי נ' מ"י, מיום 2.5.05).

בע"פ 6349/11 גנס שניידר נ' מדינת ישראל, נקבע:

"ככל שהעיתוי הוא מאוחר יותר, כך מתגבר החשש כי מדובר בהודאה, אשר לכאורה: "לא נפל בה פגם ממשי, והיא מתבקשת על-ידי נאשם כפרי מהלך מניפולטיבי שנועד לשקלל לאחר מעשה, ובדיעבד, את הסיכויים והסיכונים שבמתן ההודייה במסגרת הסדר טיעון, לצורך הפיכת הקערה על-פיה על-פי התפתחות מהלכי המשפט (עניין אמסלם, בפסקה 9)".

מן הכלל אל הפרט

לאחר בחינת העקרונות הקבועים בפסיקה, שוכנעתי כי עניינו של הנאשם אינו בבחינת החריג המצדיק קבלת בקשתו לחזרה מהודאה.

הנאשם היה מיוצג בעת שהודה בעובדות כתב האישום על ידי סנגור, ונראה כי הבין משמעות ההודיה. בפרוטוקול הדיון צוין כי הסנגור הקריא לנאשם את כתב האישום המתוקן והסביר לו את תוכנו. הנאשם בעצמו ציין **"אני מבין את האמור בכתב האישום המתוקן ואני מודה בכל עובדותיו"**.

על יסוד אלה, התיר בית המשפט לנאשם לחזור מכפירתו והרשיע אותו בנוכחותו בעובדות כתב האישום המתוקן. הנאשם כאמור, בהתאם להסכמה בין הצדדים, הופנה לשירות המבחן תוך שבית המשפט מציין בהחלטתו כי **"מובהר כי אין בפניה זו (לשירות המבחן- ט.א.ג) אלא כדי להביא בפני בית המשפט את התמונה המלאה לשם בחינת אפשרויות סיום ההליך המשפטי בלבד"**.

בדיון מיום 27.3.19, שהתקיים בפני, הופנה הנאשם לבקשת הצדדים לממונה על עבודות השירות. גם בדיון זה חזרה וציינה המאשימה כי היא עומדת על עונש מאסר מאחורי סורג ובריח.

מאז הודאתו והרשעתו של הנאשם, ביום 23.12.18, התקיימו 3 דיונים בפניי. במהלך כל הדיונים, לא העלה הנאשם כל טענה בעניין הודאתו. רק בחלוף 7 חודשים, בדיון ביום 4.7.19 האחרון, עלתה טענתו זו.

בדיון ביום 3.6.19, שהתקיים בנוכחות הנאשם, ציין הסנגור כי **"קיבלנו הצעה ממש בדקות האחרונות להסדר עונשי סגור. בנסיבות הללו אנו זקוקים לפרק זמן קצר מאוד לצורך הפנמת ההסדר לעניינו של הנאשם, אבקש לשקול זאת"**. הדיון כאמור נדחה לצורך שקילת ההצעה על ידי ההגנה.

לאחר דיון זה, ובעיתוי זה, הועלתה טענתו של הנאשם לחזרה מהודיה. עיתי זה, בנוסף לתקופה הארוכה שחלפה מאז

ההודיה, מצביעים על כך כי הבקשה לחזרה מהודיה מונעת ממניעים של כדאיות עסקת הטיעון לנוכח עמדתה העונשית של המאשימה וההצעה שהוצעה.

הנאשם היה מיוצג באמצעות סנגור, בכל ההליך המשפטי. הודאתו של הנאשם באה לאחר ניהול מו"מ עם המאשימה שאישרה כי התנהל דיון מחוץ לפרוטוקול, אך שללה שהמותב הקודם הפעיל לחץ על הנאשם ועל ההגנה. כאן אציין כי, איני מקבלת טענת ההגנה בדבר הלחץ שהופעל כביכול על הנאשם. זהו תפקידה של ההגנה בהליך הפלילי, לעמוד על זכויותיו של הנאשם לבל ייווצר מצב בו לא יקבל את יומו בבית המשפט וחזקה על ההגנה כי ביצעה תפקידה בתיק זה כראוי.

טענה זו המועלית בנסיבות נבחרות של המותב הקודם נטענת בחוסר תום לב ושוכנעתי כי אין לה כל בסיס. במיוחד, כאשר המאשימה חזרה וציינה בכל הדיונים כי טרם הושגה הסכמה עונשית וכי היא עומדת על עונש מאסר מאחורי סורג ובריח.

התרשמתי כי הבקשה הוגשה בעיתויה הנוכחי אך בשל שיקולים של כדאיות ההצעה העונשית שהוצעה לנאשם.

אשר על כן, תוך בחינת הדברים בזהירות הראויה, הנני דוחה את הבקשה.

קובעת לטיעונים לעונש ליום 23.9.19 שעה 12:30.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

הנאשם יוזמן לדיון באמצעות סנגורו והרי שהוא מוזהר בחובת התייצבות.

ניתנה היום, כ"ט תמוז תשע"ט, 01 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.